

Raad van Beheer
Voor alle (ras)honden!

Zes 'beste van het ras' honden op Crufts Dog Show uit de race gehaald...

De KRUIK gaat zo lang te water tot zij... barst

Tot voor de eeuwwisseling staat de kynologie in Engeland over het algemeen te boek als een niet makkelijk te nemen bolwerk van tradities. Het in Nederland dan al verouderde adagium 'fokken doe je met de deuren en de ramen dicht', wordt daar nog vaak gehanteerd. In een periode waarin Nederlandse rasverenigingen al min of meer gewend zijn aan fokreglementen en waarin de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren ook de kynologie raakt, blijft Engeland wat aarzelend achter...

Daaraan is nu radicaal een einde gekomen; men maakt in de regelgeving voor het fokken en tentoonstellen van rashonden niet alleen een flinke, maar ook een zichtbare sprong voorwaarts. Niet geheel vrijwillig: de uitzending van de documentaire *Pedigree Dogs Exposed* (2008) heeft grote impact op de twee grootheden in de Engelse kynologie – The Kennel Club en Crufts Dog Show. Geen wonder, de beelden zijn gruwelijk, de beschuldigingen ongekend.

De documentaire wordt ook in Nederland uitgezonden en het filmpje is nog steeds op YouTube te bekijken. The Kennel Club reageert meteen door onder andere aan te kondigen dat een aantal rasstandaards

herzien gaat worden. Men handelt zeer snel: al in januari 2009 staan de wijzigingen op internet.

SHOCKED

Behalve deze shock krijgen rashondenliefhebbers in Nederland nog meer shocks te verwerken:

- **De Telegraaf** publiceert 28 augustus 2008 een artikel met als kop *Honden fokken draait vooral om de centen*. Het intro luidt: *De hondenfokkerij in Nederland is een regelrecht drama waarbij het in belangrijke mate gaat om de eer en de centen en niet*

om de gezondheid van de honden.

Geneticus Ed Gubbels slaat de grote trom: in Nederland worden jaarlijks 45.000 rashonden gefokt, waarvan 40% kampt met erfelijke problemen.

- December 2010 wijdt het televisieprogramma **Zembla** een uitzending aan erfelijke aandoeningen bij honden onder de veelzeggende titel *'Einde van de rashond'* rekent af met de mythe van de stamboom als keurmerk van kwaliteit.

De Bordeaux Dog behoort tot de rassen die een verhoogde aandacht nodig hebben. Volgens Picture Perfect-Zonder overdrijving zijn de fouten bij dit ras oogproblemen en anatomische misvormingen. De Bordeaux Dog op Crufts 2012 komt niet door de veterinaire controle voorafgaand aan de groepskeuring.

De Mastino Napoletano is een ras dat 'dringende aandacht nodig heeft'. Dit door huidontsteking en oogproblemen, veroorzaakt door losse huidplooiën. Verder een incorrecte botconstructie en een slechte algehele bouw, aldus Picture Perfect-Zonder overdrijving. Ook de Mastino Napoletano op Crufts 2012 haalt de groepskeuring niet.

- In maart 2011 besteedt **Meldpunt** aandacht aan *de aanschaf en de situatie bij rashonden*. De Raad van Beheer is niet uitgenodigd en de Stichting 'Dier en Recht' opent de aanval door fokverbod van Cavalier King Charles Spaniel te eisen.
- En 2011 wordt afgesloten met de **Rashondenwijzer**, door de Stichting 'Dier en Recht' op internet gezet (www.rashondenwijzer.nl). De pers bericht er landelijk over.
- Februari 2012 publiceert **NRC-Next** onder de titel *Horror-honden* een artikel waarin met stelt: *Veertig procent van de rashonden hebben genetische defecten*. Waar hebben we dat eerder gehoord? Jawel, al in augustus 2008.
- Bij de uitzending van **Brandpunt**, op zondag 4 maart worden zelfs stambomen van epileptische honden leesbaar in beeld gebracht en krijgt de kynologie weer een forse draai om de oren. *Alle rashonden zijn genetische kneuzen*, zegt één van de geïnterviewden. We kennen

hem al: geneticus Ed Gubbels. En: *Het gevolg van die extreme fixatie op uiterlijk is grootschalige inteelt*.

- In maart 2012 doet de **NRC** het nog eens dunnetjes over met de kop *Klein moest kleiner, groot groter – en de rashond werd een optelsom van erfelijke kwalen*.

En ja, misschien ben ik er wel een vergeten.

ALARMBELLEN

Zonder nu direct een waardeoordeel te hechten aan de inhoud van dit mediageweld sinds 2008 – over 'horror-honden', 'genetische kneuzen' en 'optelsom van erfelijke gebreken' – ga ik er van uit dat bij de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied toen al alarmbellen zijn gaan rinkelen. Ook al zijn de cijfers misschien wat gechargeerd, de teksten ronkend en ietwat demagogisch, onmiddellijk *zichtbaar* ingrijpen – daadkracht tonen – is toch het beste antwoord. Het zit de Raad niet mee. Soms wordt men niet eens

uitgenodigd om aan een programma deel te nemen en als dat wel het geval is, blijkt de woordvoerder geen partij te zijn voor mediatalenten zoals de heren van de Dierenbescherming, van de Stichting 'Dier en Recht', de hoogleraar Dier en Welzijn en niet te vergeten geneticus Ed Gubbels. Laatstgenoemde is een korte periode medewerker van de Raad geweest en weet dus precies hoe de hazen lopen. Sommigen noemen hem daarom een nestbevuiler, een demagoog, maar dat maakt zijn boodschap voor het grote publiek er niet minder indringend door.

Op al deze programma's reageert de Raad in eerste instantie vrijwel steevast met het sturen van een A4-tje aan de aangesloten verenigingen en men publiceert deze teksten ook op haar website. Keurige reacties, met plannen, voornemens, aankondigingen over gesprekken met rasverenigingen, hoe de problemen aan te pakken,

enzovoort. Vooral bestemd voor eigen parochie en daarom in dit geval totaal ineffectief. Het grote publiek merkt er niets van en onthoudt slechts één ding: rashonden en fokkers deugen niet, deugen nooit, en verdienen smakken geld met produceren van zieke honden.

BOODSCHAP

Het feit dat de organisatie van een aantal rashondentoonstellingen de pers niet toelaat en hen, met zichtbare moeite, uit hun gebouwen weert, bevordert dat journalisten er steeds meer van overtuigd raken dat het helemaal, maar dan ook helemaal mis is met die rashondenfokkerij. En dat de sector zich achter gesloten deuren verschuilt, hetgeen – letterlijk genomen – zo is. De uitzending van ‘Brandpunt’ in maart bevestigt dat beeld nog eens.

Wat is er toch aan de hand met onze Kennel Club, met mijn Raad van Beheer? Waarom kunnen ‘Dier en Recht’ en anderen hun boodschap wél overbrengen en kan de Raad dat niet of heel moeizaam? Die boodschap zou toch zeker zo interessant kunnen zijn? Er is mijns inziens gebrek aan een deskundige, snelle, actieve pr-machine, die niet *defensief* reageert, maar *actief dirigeert*. We mogen toch – vier jaar na *Pedigree Dogs Exposed* - verwachten dat er, zichtbaar voor het grote publiek harde maatregelen zijn genomen?

HELDER ONDERSCHIED

Eén reactie van de Raad van Beheer schept hoop: *De Raad van Beheer werkt al geruime tijd aan een keurmerk voor rashondenfokkers. De Raad van Beheer loopt hiermee voorop in de branche. Het keurmerk heeft tot doel een helder onderscheid te maken tussen malafide fokkers/hondenhandelaren, en serieuze rasverenigingen en rashondenfokkers, die aan een aantal kwaliteitseisen voldoen. Hierbij valt te denken aan verantwoord en zorgvuldig fokken volgens de welzijnsregels en het fokreglement van het ras, verplichte gezondheidsonderzoeken, huisvesting, nazorg, verplichte opleiding van de fokker, gebruik van een koopcontract, ondersteuning bij eventuele herplaatsing van een hond, et cetera.*

Kijk, zo iets zou de schapen van de bokken scheiden: de *rashonden* van *honden* en *look-a-likes*. Helder zichtbaar, controleerbaar, voor iedereen. Voorop lopen in de branche: dáár kun je mee thuiskomen.

GOTSPE

Keurmerk? Met gevoel voor understatement mag deze tekst nu een gotspe worden genoemd. Heeft niet diezelfde Raad van Beheer de ‘Commissie Keurmerk Raad van Beheer’ de nek omgedraaid? Een Commissie met een ongewoon groot draagvlak in de kynologie. Met uitgewerkte plannen, waarbij de pilots al draaien, de brochures zijn gedrukt en de opleiding voor fokkers op de plank gereedligt. De Raad omschrijft hun

Keurmerk als: *Een grote stap voorwaarts in de*

kynologie en men schept diverse faciliteiten. En: *Naar buiten draagt de Raad een duidelijke boodschap uit bij certificering: wij behartigen de belangen van kynologisch Nederland en wel met de juiste intentie. Wij distantieëren ons van de uitwassen als het om de rashondenfokkerij gaat en besteden geld en mankracht aan de certificering van rasverenigingen en rashondenfokkers.* Ferme taal over een fokbeleid waarbij de georganiseerde kynologie niet meer op één hoop kan worden gegooid met de broodfokkers, de schurenfokkers en de fokkers van look-a-likes. Beleid waarin per ras de problemen aangepakt gaan worden, waarbij de verantwoordelijkheid dáár ligt waar hij hoort: bij de gecertificeerde rasverenigingen en rashondenfokkers. Met de Raad van Beheer als ‘toezien, coördinerend orgaan’. Prachtig toch? Lees op: www.riahorter.com/brochures.htm de brochure van de Raad er nog maar eens op na.

De Raad zet het totale Keurmerk – begin 2009 - in alle stilte bij op het kerkhof van onuitgevoerde plannen.

KANSEN

Inmiddels heeft ook staatssecretaris Bleker diverse malen van zich laten horen. Net als zijn voorgangers op het ministerie – en daar is iets voor te zeggen – vraagt hij de sector met oplossingen te komen. Verder dan ‘chippen’, ‘registreren’ en ‘aanpakken’ gaan zijn oplossingen niet. En omdat in de berichtgeving rashonden, illegale honden, (malafide) fokkers, stamboomloze honden, doorgefokte honden en hondenhandelaren volstrekt door elkaar heen lopen, moeten we van de consument niet meer verwachten dat die het verschil nog ziet.

Ik weet dat de Raad van Beheer, voor de zoveelste keer, bezig is met het ontwikkelen van een fokbeleid – nu

Ook de Basset Hound staat op de lijst van 15 rassen die een hoge prioriteit hebben als het gaat om zichtbare uiterlijke kenmerken en/of problemen die de gezondheid of het welzijn van de hond aantasten. Op Crufts 2012 komt de Basset Hound niet door de veterinaire controle.

Ook de Shar-Pei komt voor op de lijst van rassen die dringend aandacht nodig hebben, in verband met overmatige hoeveelheden losse huid, oog- en oorproblemen en een over de onderste snijtanden gevouwen onderlip.

gestuurd vanuit Amsterdam. Misschien komt er wel een beleid uit dat onwillige rasverenigingen en foute fokkers definitief zal buitensluiten en dat daarmee een halt toeroept aan degenen die niet goedschiks willen. En ook dat dit weer veel, heel veel tijd gaat kosten. Maar als ik om mij heen de geluiden hoor, vrees ik dat het laat, misschien te laat is om niet alleen het imago van de rashondenfokkerij te herstellen, maar ook om snel een, voor het grote publiek zichtbaar, antwoord te geven op de kwalijke praktijken zoals die door Gubbels en consorten regelmatig worden blootgelegd.

Het feit dat de kynologie sinds oktober 2009 te maken heeft met twee, drie of meer rasverenigingen per ras, betekent dat het opstellen én handhaven van uniforme, strenge rasspecifieke fokreglementen heel moeilijk, zo niet onmogelijk wordt. En omdat strenge (fok)maatregelen – voorbeelden stellen, handhaven – nu eenmaal één van de antwoorden is op gesignaleerde misstanden in de kynologie, zijn ook hier kansen voor de Raad blijven liggen.

FOKVERBOD

Na het *Centraal Fokbeleid* en het *Keurmerk* is er nu het vanuit de Raad geïnitieerde *Duurzaam Fokbeleid* (<http://www.raadvanbeheer.nl/fokkerij-gezondheid-gedrag-en-welzijn/fokbeleid>).

De Cavalier King Charles Spaniel en de Engelse Bulldog worden ‘onder curatele’ gesteld en in dit voorjaar wordt het project ‘Inzicht uitslagen gezondheidsonderzoeken’ gestart: *Van elke hond moet duidelijk zijn of hij gezondheidsonderzoeken heeft gedaan (?) en wat de uitslag hiervan is.*

En weer klimt de Raad in de pen, richting aangesloten verenigingen: *De uitvoering van het duurzaam fokbeleid zal prioriteit blijven houden om op termijn te komen tot het resultaat dat wij met z’n allen willen: het fokken van gezonde en sociale honden.* Tussen de eerste uitzending van *Pedigree Dogs Exposed* en de uitzending van *Brandpunt* zijn dan vier jaar verstreken.

Op **termijn** – nog vier jaar?

PORTEMONNEE

Met ingang van januari 2012 is in

Engeland een aantal maatregelen van kracht is geworden voor fokkers die hun pups bij The Kennel Club wensen te registreren. Tot die datum kan er met een teef zes nesten worden gefokt; met ingang van bovengenoemde datum is dit aantal bijgesteld tot vier nesten per teef. Wie een vijfde of zesde nest met dezelfde moederhond wil fokken kan dat doen, maar er worden voor de pups geen stambomen verstrekt.

Dit is niet alleen een maatregel die met welzijn van honden te maken heeft, maar het is ook een maatregel die The Kennel Club in de portemonnee raakt en ze getuigt daarmee van een zekere moed.

Het Basis Reglement Stambomen (BRS) van de Raad schrijft voor: *Het is niet toegestaan dat een teef gedurende haar leven meer dan 5 nesten voortbrengt.* Gebeurt dit toch en vraagt de fokker stambomen aan, dan worden deze gewoon verstrekt, hoewel er een sanctie tegen de fokker volgt. Berisping, geldboete, enzovoort. The Kennel Club is hierin dus principiëler dan de Raad van Beheer.

De Clumber Spaniel is een ras dat in Engeland behalve als 'Kwetsbaar ras' te boek staat, ook een ras dat 'in verhoogde mate aandacht nodig heeft'. Oogproblemen en een incorrect gangwerk worden als aandachtsgebieden genoemd.

De Bloedhond heeft 'verhoogde aandacht' in de showring nodig. Oogproblemen ten gevolge van niet goed aangesloten oogleden en vachtproblemen vanwege overdreven veel losse huid zijn de aandachtspunten voor keurmeesters.

Ook met ingang van januari 2012 moeten fokkers die vijf of meer nesten per jaar willen laten registreren een kopie van hun fokkerijvergunning overleggen, zodat The Kennel Club kan constateren dat zij geen nesten van broedfokkers (puppy farms) gaat registreren. Tot slot registreert The Kennel Club geen nesten meer die met een keizersnede worden geboren als de teef daarvoor al twee nesten via een keizersnede heeft gehad. Ook dan geldt: geen stambomen bij de pups. Ergo, men trekt de touwtjes stevig aan.

* De foto's van de honden bij dit artikel zijn van willekeurige honden, die geen relatie met de tekst genoemde rashonden hebben. (RH)

** Voor het goede begrip: alleen de titel Beste van het Ras (Best of Breed) is op Crufts ingehouden; de CC's zijn wel toegekend.

FIT FOR FUNCTION

Inmiddels is The Kennel Club ook aan de gang gegaan met de *Fit for Function* campagne. Kort gezegd komt het hierop neer, dat men fokkers, keurmeesters en puppykopers bewust wil maken van het feit dat The Kennel Club zich inzet voor gezondheidszaken en dat de gezondheid van de hond de belangrijkste overweging moet zijn bij de keuze die puppykopers maken. Op tentoonstellingen moeten keurmeesters letten op honden met ademhalingsmoeilijkheden, met onder- of overgewicht, oogproblemen, huidproblemen, schuwheid en agressie en op overdrijvingen in het uiterlijk die een hond ongeschikt maken voor het doel waarvoor hij oorspronkelijk is gefokt. Het is de plicht van de keurmeester dit soort honden terug te zetten in kwalificatie of plaats, dan wel uit de ring te verwijderen. We zullen hierna zien dat hiermee op Crufts 2012 is begonnen.

PICTURE PERFECT

Fit for Function klinkt ons bekend in

de oren. Vanuit de Scandinavische landen heeft in ons land het document Ras Specifieke Instructies – later *Picture Perfect of Zonder overdrijving* – zijn intrede gedaan. Het bevat rasspecifieke instructies voor keurmeesters, gerangschikt per ras en onderverdeeld in rassen die 'aandacht nodig hebben', die 'in verhoogde mate aandacht nodig hebben' en die 'dringend aandacht nodig hebben'. In totaal zijn het bijna 50 van de bijna 300 door de Fédération Cynologique Internationale (FCI) erkende hondenrassen. Een belangrijke zinsnede is: *Overdrijvingen in bouw en fouten, die de gezondheid van de hond beïnvloeden zijn ernstiger dan schoonheidstekortkomingen. Keurmeesters moeten altijd een hond met misvormingen en gebreken laag kwalificeren.* Van keurmeesters wordt verwacht dat zij hun bevindingen op een formulier vermelden. *Fit for Function* en *Picture Perfect* zijn broer en zus, maar zullen geen effect sorteren als keurmeesters zich niet (durven of kunnen) houden aan de

voorschriften, fokkers van bepaalde rassen overdrijvingen niet zullen wegfokken, en rassen met zichtbare afwijkingen waar het hun welzijn betreft, niet van tentoonstellingen en dergelijke worden geweerd. Niet als ze worden of al zijn gekeurd, maar aan de poort.

Het is geen verrassing dat bepaalde rassen in beide documenten worden genoemd.

WAARSCHUWING

De relatie tussen The Kennel Club en Crufts Dog Show is dat eerstgenoemde de organisator van de show is. Een harde waarschuwing (2008) aan het adres van Crufts Dog Show komt als Pedigree zich na 40 jaar sponsoring terugtrekt. Het merk wil zich niet met negatieve ontwikkelingen in de Engelse rashondenfokkerij associëren. De tweede waarschuwing volgt snel: de BBC zendt Crufts Dog Show niet meer uit. Dat is een klap van jewelste en groot nationaal nieuws. Miljoenen Britten volgen al jaren, op prime time, de gebeurtenissen op en rondom Crufts. Dat het nu op internet is te volgen, is voor de organisatie een schamele troost.

De boodschap is blijkbaar overgekomen en wat er op Crufts 2012 gebeurt, is een noviteit. Voor het eerst in de geschiedenis wordt een aantal rassen dat Beste van het Ras is geworden daarna onderworpen aan een vrij simpele veterinaire controle.** En, dit gebeurt niet alleen op Crufts; op alle shows die onder de regels van The Kennel Club zullen worden georganiseerd, zal deze procedure vanaf nu worden toegepast.

Uiteraard niet bij alle rashonden, maar bij een 15-tal dat hoog op de prioriteitenlijst staat als het gaat om zichtbare uiterlijke schadelijke raskenmerken en/of problemen die

de gezondheid of het welzijn van de hond aantasten. *Pedigree Dogs Exposed*, maar nu is de regie in handen van The Kennel Club.

Best of Breed Not Awarded staat er bij de uitslagen van Crufts. Het is een begin, een waarschuwing aan het adres van fokkers en exposanten van rashonden die een schadelijk uiterlijk boven welzijn blijven stellen.

OVERDREVEN UITERLIJKE KENMERKEN

Dit zijn de 15 rassen die hoog op de Engelse prioriteitenlijst staan: Basset Hound, Bloedhond, Bulldog, Chow Chow, Clumber Spaniel, Bordeaux Dog, Duitse Herdershond, Engelse Mastiff, Mastino Napoletano, Pekingees, Shar-Pei, Sint Bernard, Franse Bulldog, Mopshond en de Chinese Naakthond.

Caroline Kisko, de doortastende secretaris van The Kennel Club, verklaart: *We zijn vastbesloten om zeker te stellen dat de show ring een positieve kracht bij veranderingen is en dat wij helpen om rassen vooruit te laten komen door alleen de gezondste exemplaren binnen het ras te belonen.* En: *De veterinaire controles werden geïntroduceerd om er zeker van te zijn dat honden met overdreven uiterlijke kenmerken geen prijzen winnen.*

Dag 1 van Crufts kent twee besten van het ras die niet door de veterinaire keuring komen: de Bulldog (Utility Group) en de Pekingees (Toy Group). Caroline Kisko: *De onafhankelijk dierenarts besliste dat de Pekingees en de Bulldog niet door de keuring konden komen en daarom hebben ze hun award voor Best van het Ras niet gekregen. Ze zullen hun ras niet vertegenwoordigen in de rest van de competitie.* Met andere woorden: de Bulldog en de Pekingees komen niet in aanmerking voor deelname aan de groepskeuring.

Een hard gelag voor fokkers en eigenaars, maar een manier om te benadrukken dat het ernst is en dat overdrijvingen ten koste van gezondheid niet meer zullen worden getoleerd.

De *Bulldog* en *Pekingees* krijgen in de volgende Crufts dagen gezelschap van de *Clumber Spaniel*, *Engelse Mastiff*, *Mastino Napoletano* en *Basset Hound*. Zes tophonden die niet door een simpele test van de dierenarts op Crufts komen. Diverse afwijkingen worden er geconstateerd, zoals bijvoorbeeld bilaterale ectropion bij de Clumber Spaniel. Zes van de 15 rassen die onderzocht moeten worden volgens de Engelse prioriteitenlijst – dat is 40%!

TOT SLOT

Picture Perfect – Zonder overdrijving noemt als rassen 'die dringend aandacht nodig hebben' onder andere de Bulldog, Mastino Napoletano, Shar-Pei, Chow Chow, Basset Hound, Franse Bulldog en Pekingees. Allemaal rassen die op Crufts niet door de veterinaire keuring komen. Een zwak punt bij *Picture Perfect* – Zonder overdrijving is dat nu min of meer van keurmeesters wordt verwacht dat zij tijdens hun keuring medische diagnoses stellen. Daar zijn ze niet voor opgeleid. Engeland laat dit werk over aan de dierenartsen. ■

